

Från:

Svensk Dagligvaruhandel
Regeringsgatan 60
103 29 Stockholm
info@svdh.se
Ansvarig tjänsteman:
Magnus Nikkarinen

Till:

Miljö- energidepartementet
malin.johansson@regeringskansliet.se
m.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar: Utredningen om Styrmedel för att förebygga uppkomst av avfall i syfte att främja en cirkulär ekonomi, dir. 2016:3

Svensk Dagligvaruhandel tackar för inbjudan att svara på remiss M2017/00779/Ke.

Kort om oss Svensk Dagligvaruhandel

Svensk Dagligvaruhandel är branschorganisationen för dagligvaruhandeln i Sverige. Våra medlemmar är Axfood AB, Bergendahls Food AB, Coop Sverige AB, ICA Sverige AB, Lidl Sverige KB och Livsmedelshandlarna. Tillsammans står vi för drygt 95 % av dagligvaruhandeln i Sverige, med butiker från norr till söder. Dagligvaruhandeln sysselsätter runt 85 000 personer, varav nästan en tredjedel är unga (15-24 år).

Svensk Dagligvaruhandel har en viktig roll att fylla för att säkerställa att produkter samlas in och återvinns genom ett delägarskap i materialbolagen Metallkretsen, Plastkretsen, Returkartong och Svensk Glasåtervinning. Dessa bolag äger i sin tur äger Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI). Genom FTI verkar vi för att leva upp till det ansvar vi har för såväl insamling som återvinning av olika typer av material.

Våra kommentarer på remiss M2017/00779/Ke

Svensk Dagligvaruhandel välkomnar förslag som gynnar samhällets omställning till en, nödvändig, cirkulär ekonomi. Vi inser att det inte är en lätt uppgift.

Övergripande

Utredningen berör i huvudsak produkter som endast i relativt liten utsträckning tillhandahålls genom dagligvaruhandeln. Vi vill inledningsvis betona att införande av eventuell lagstiftning bör utgå från att sätta tydliga ramar som kan vara i form av övergripande lagstiftning, men att det sedan måste vara upp till aktörerna att formulera detaljerna kring hur en minskning av avfall och en mer effektiv cirkulering ska ske.

En fråga som utredningen berör, är att det översta trappsteget i avfallshierarkin, hanterar produkter som inte är avfall. Svensk Dagligvaruhandel delar utredningens uppfattning att det inte är optimalt att denna fråga hanteras inom ramen för avfallslagstiftningen. Svensk Dagligvaruhandel ställer sig frågande till om detta problem löses genom att förebyggande av avfall förs in i Miljöbalken och inte direkt i avfallslagstiftningen. Avfallslagstiftningen är främst en skyddslagstiftning, medan frågan om att avfall inte ska uppstå, är en resurseffektivitetsfråga. Det berör hela samhällets funktion och är mycket vidare än avfallslagstiftningen.

Svensk Dagligvaruhandel anser att definitionen: "Förberedelse för återanvändning är en avfallshantering inom ramen för begreppet återvinning (15 kap. 6§ miljöbalken)", inte är tillräcklig för att stimulera utvecklingen av ett resurseffektivt samhälle.

Det är viktigt att lära från andra länder där satsningen drivs ur ett näringspolitiskt och ekonomiskt perspektiv lika mycket som ur ett miljöpolitiskt perspektiv. Exempelvis har Finland i ett första steg mot en utvecklad cirkulär ekonomi, pekat ut hållbara livsmedelssystem som ett av fem fokusområden. Detta perspektiv saknas i utredningen.

Även om utredningen valt att inte hantera livsmedel skrivs det om matsvinn i konsekvensbeskrivningen (s.305). Dagligvaruhandeln vill betona att frågan om matsvinn tas på största allvar och kommer arbeta fokuserat för att nå FN:s hållbarhetsmål för 2030, om en halvering av svinnet.

Svensk Dagligvaruhandel välkomnar att myndigheter görs ansvariga för att förebygga avfall i sin egen verksamhet. Vi välkomnar även att det utvecklas en myndighetsgemensam information om när återanvändning bör undvikas.

Kommentarer angående förslag om en delegation för cirkulär ekonomi

Svensk Dagligvaruhandel välkomnar och ser positivt på ett inrättande av en delegation för cirkulär ekonomi. Dess viktigaste uppgift är att utveckla ett strategiskt ramverk för att ge en gemensam inriktning och tillräcklig förändringskraft. Exempelvis delar Svensk Dagligvaruhandel utredningens uppfattning att kommunens ansvar för och roll i att förebygga avfall, är otydlig. Att låta kommunens avfallsenheter hantera denna fråga, via höjda renhållningsavgifter, är inte att lyfta frågan till en strategisk nivå.

Svensk Dagligvaruhandel och dess medlemmar ser framemot att delta i detta arbete bland annat genom att bidra till relevanta utvecklingsområden och policyutveckling. En generell utmaning och möjlighet för många företag är att kommunicera till kunder om att ändra sina vanor, beteenden och konsumtionsmönster.

Kommentarer angående diskussion om skatteväxling - möjliga vägar framåt

Eventuella skattehöjningar skulle kunna påverka medlemmarnas verksamhet, kunder och leverantörer. Beroende på hur skatterna utformas kommer det att påverka produkters pris och kundernas konsumtionsmönster. Det är viktigt att eventuella skattehöjningar sätts på ett sätt så att företagen får lika villkor och för att säkra att konkurrensen inte snedvrids.

Kommentarer angående att öka tillgängligheten till bilpooler

Svensk Dagligvaruhandel ser positivt på förslaget att öka tillgängligheten till bilpooler. Vi ser att ökad tillgång kan vara en fördel för våra medlemmars kunder och medarbetare.

Kommentarer angående införande av skattereduktion för hyr-, begagnat- och reparationstjänster

Svensk dagligvaruhandel ser positivt för förslaget då det kan innebära nya affärsmodeller för medlemmarna.

Kommentarer angående underlättande för hushållen att förebygga avfall

Svensk dagligvaruhandel ser positivt på förslaget och ser flera möjligheter till att proaktivt hjälpa hushållen att förebygga avfall. Exempelvis genom smartare förpackningar som kräver mindre mängd material och förlänger hållbarheten samt genom produktdesign främja materialåtervinning. Om utvecklingen går mot förpackningsfria produkter/mat så kan medlemmarna se en utmaning i att uppfylla matsäkerheten. Förpackningsfria produkter kan inom vår bransch också leda till ett ökat matsvinn vilket inte är önskvärt.

Kommentarer om att stärka rätten för att reklamera undermånlige produkter

Förslaget kan komma att påverka medlemmarna på sikt. Vi ser positivt på utvecklingen att förslaget kommer att bidra till mer kvalitativa produkter. En konsekvens är exempelvis att medlemmarna behöver ta höjd för bland annat produktdesign, livslängd, kvalitet och reservdelar för reparationer.

Svensk Dagligvaruhandel avstår att lämna synpunkter på ekonomiska incitament för att stimulera förebyggande av avfall.

Svensk Dagligvaruhandel
28 juni 2017